

Lähettiläjä: Marie Grannas <marie.grannas@kaskinen.fi>
Lähetetty: 28. elokuuta 2014 13:57
Vastaanottaja: SM_VP_HKY_Hare; SM_VP_Sisäinen_turvallisuus
Aihe: Kaskisten kaupunginhallituksen päätös 25.8.2014 §91

SISÄMINISTERIÖ

28. 08. 2014

INRIKESMINISTERIET

HALL:128 /2014

KH 91 § Lausuntopyyntö: Turvallisuus osaksi kunnan sähköistä hyvinvointikertomusta

Valmistelija MaKa:

Sisäasiainministeriö asetti 19.6.2012 työryhmän laatimaan esityksen asioista, joita tulisi ottaa huomioon sähköisen hyvinvointikertomuksen kehittämisessä, jotta sitä voidaan käyttää tehokkaasti työvälineenä kunnan turvallisuussuunnittelussa ja -yhteistyössä.

Sähköinen hyvinvointikertomus on kunnan johtamisen työkalu, joka perustuu tiedolla johtamiseen. Hyvinvointikertomus on käytössä kunnissa laajasti ja siinä tarkastellaan kunnan väestön ja väestöryhmien tarpeita poikkihallinnollisesti. Myös turvallisuussuunnittelun ja – suunnitelman tarkoituksena on tarkastella kunnan eri väestöryhmien turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta ja päättää tämän tiedon pohjalta tarvittavista toimista. Turvallisuusyhteistyössä ja – suunnittelussa alueen turvallisuusongelmia pyritään ratkaisemaan ja ennaltaehkäisemään sektorirajat ylittävällä toiminnalla. Turvallisuussuunnittelu ei ole kunnille lakisääteistä toimintaa, mutta käytännössä kunta ja kunnalliset palvelut ovat kuntalaiselle ensisijaisia arjen turvallisuuden tekijöitä.

Turvallisuussuunnittelun eräänä haasteena on ollut, että se on joissakin kunnissa kiinnittynyt huonosti päätöksentekoon. Tämä on hankaloittanut yhdessä sovittujen tavoitteiden toteuttamista. Sähköinen hyvinvointikertomus on osa kunnallista päätöksentekoa. Se toteuttaa kunnan strategiaa ja ohjaa toiminnan ja talouden suunnittelua. Sisällyttämällä turvallisuutta kuvaavia mittareita, tavoitteita ja toimenpiteitä hyvinvointikertomukseen edistetään sitä, että sekä kuntalaisten turvallisuus että hyvinvointi kehittyvät. Nämä kaksi tärkeää seikkaa liittyvät kiinteästi yhteen, koska korkea hyvinvoinnin tasoa ei voi olla ilman korkea turvallisuuden tasoa eikä korkea turvallisuuden tasoa voi olla ilman hyvinvointia.

Tietoon perustuva ja eri toimijoiden resursseja yhdistävä ja yhteisesti suunniteltu toiminta on taloudellisesti kannattavaa. Sillä voidaan välttää päällekkäisyyksiä ja ennaltaehkäistä sellaisia turvallisuusongelmia, joiden hoitaminen on usein ennaltaehkäisyä kalliimpaa ja vaikeampaa. Sähköisen hyvinvointikertomuksen merkitys tulee kasvamaan. Valtakunnallinen sosiaali- ja terveystalouden rakennemuutos tarkoittaa sitä, että yksittäisillä kunnilla on nykymalliin verrattuna erilainen suhde sosiaali- ja terveystalouden tuottamiseen sekä niiden turvallisuutta edistäviin osiin. Tällöin on kuntalaisten kannalta entistä tärkeämpää, että kunta seuraa turvallisuuteen liittyvien asioiden kehitystä ja vaikuttaa niihin oikeasuuntaisesti.

Työryhmä esittää, että Suomen Kuntaliiton ylläpitämän sähköisen hyvinvointikertomuksen valmistelussa otetaan huomioon raportin ehdotukset. Tämän mukaisesti sähköiseen hyvinvointikertomukseen tulisi liittää sellaiset mittarit ja muut edellytykset, että yllä kuvattu ennalta estävän turvallisuustyön kehittäminen on mahdollista. On kuitenkin kunnan päätöksenteosta ja omasta toiminnasta kiinni, missä

laajuudessa ja miten tehokkaasti työväliseen tuomat edut voidaan hyödyntää.

Työryhmän esitykset:

1.

Turvallisuussuunnittelun ja – yhteistyön merkitys kasvaa hallinnollisten alueiden suurentuessa ja perinteisten, henkilöiden väliseen tuttuuteen ja suhteisiin perustuvien yhteistyömuotojen hajotessa. Turvallisuussuunnittelua tulee kehittää niin, että se tuottaa konkreettisia tuloksia, joilla kuntalaisten turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta parannetaan. Turvallisuustyössä tulee ottaa huomioon muilla osa-alueilla tehtävä työ. Hyvinvointi liittyy kiinteästi turvallisuuteen, ja hyvinvoinnin edistämiseksi tehtävä työ on usein myös turvallisuusongelmia ennalta ehkäisevää työtä.

2.

Työryhmä pitää tärkeänä siitä huolehtimista, että turvallisuusyhteistyössä ja – suunnittelussa tehdyt esitykset ja päätökset liitetään osaksi työhön osallistuvien tahojen päätöksentekoa, strategiaa sekä toiminnan ja talouden suunnittelua. Kunnissa tämä voidaan toteuttaa liittämällä turvallisuussuunnittelu osaksi sähköistä hyvinvointikertomusta.

3.

Työryhmä esittää, että sähköiseen hyvinvointikertomukseen liitetään turvallisuutta käsittelevä teemakokonaisuus mukaan lukien tunnusluvut ja mittarit. On tärkeää, että turvallisuus on oma kokonaisuutensa siitä huolimatta, että myös muissa sähköisen hyvinvointikertomuksen teemakokonaisuuksissa käsitellään turvallisuuden kannalta tärkeitä seikkoja. Vain näin ne toimijat, jotka kokevat olevansa ensisijaisesti turvallisuustoimijoita, ottavat sähköisen hyvinvointikertomuksen yhteiseksi työalustaksi.

4.

Työryhmä esittää, että kunta päättää siitä, liittääkö se sähköiseen hyvinvointikertomukseen turvallisuussuunnitelman kokonaisuudessaan vai sen tiivistelmän. Työryhmä pitää kuitenkin tärkeänä, että turvallisuussuunnitelma näkyy jossain muodossa sähköisessä hyvinvointikertomuksessa. Näin kunnan eri toimialat ovat siitä tietoisia ja turvallisuussuunnitelmassa olevat asiat otetaan huomioon kunnan strategiassa ja toiminnan ja talouden suunnittelussa.

5.

Työryhmä esittää, että sähköiseen hyvinvointikertomukseen rakennetaan linkki poliisin tulostietojärjestelmään, jonka kautta valtakunnalliset mittarit saadaan automaattisesti käyttöön. Työryhmä korostaa, että tämä tulisi toteuttaa nopealla aikataululla, jotta poliisin tunnusluvut olisivat turvallisuustyötä tekevien käytössä.

6.

Työryhmä pitää huolestuttavana sitä, että turvallisuuden tunnetta kuvaavia tunnuslukuja ja mittareita on vain hyvin vähän käytössä. Työryhmä esittää, että näitä kehitetään jatkossa.

7.

Työryhmä esittää, että Suomen Kuntaliitto huolehtii siitä, että kunnat tietävät sähköisen hyvinvointikertomuksen ja turvallisuussuunnittelun välisestä yhteydestä ja sen merkityksestä kuntalaisten turvallisuutta parantavassa työssä.

8.

Työryhmä esittää, että poliisi ja pelastustoimi huolehtivat siitä, että näiden organisaatioiden henkilöstö saa tarvittavaa tietoa sähköisen

hyvinvointikertomuksen ja turvallisuussuunnittelun välisestä yhteydestä. Työryhmä esittää, että poliisi ja pelastustoimi huolehtivat tarvittavista ohjeista ja määräyksistä sekä hyvien käytäntöjen levittämisestä omalla toimialallaan sen edistämiseksi, että poliisi ja pelastustoimi osallistuvat aktiivisesti turvallisuussuunnitteluun.

Sisäministeriö pyytää lausuntoa työryhmän raportista 1.9.2014 mennessä.

Päätösehdotus (M.S.)

Turvallisuussuunnitelman laatiminen edellyttää eri tahojen yhteistyötä ja luontevaa olisi, että sen työn koordinointi olisi poliisilla ja pelastustoimella, joilla on paras asiantuntemus turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Erityisesti pienemmissä kunnissa on kunnilta vaadittavaan lisääntyvään strategia- ja suunnittelutyöhön vaikea irrottaa työn vaatimia resursseja.

Turvallisuusyhteistyössä ja – suunnittelussa tehdyt esitykset ja päätökset on järkevää liittää osaksi työhön osallistuvien tahojen päätöksentekoa, strategiaa sekä toiminnan ja talouden suunnittelua. Kunnissa tämä on kuten työryhmä esittää, järkevää toteuttaa liittämällä turvallisuussuunnitelman näkökohdat ainakin osittain osaksi sähköistä hyvinvointikertomusta.

Kaupunginhallitus

päättyi hyväksyä päätösehdotuksen.
